

67 CAÑONAZOS TALMÚDICOS: VOL. 62
(Sanhedrin 74a-b: Mitzvot letales)

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק: נימנו וגמרו בעליית בית נתזה בלוד: "כל עבירות שבתורה אם אומרין לאדם עבור ואל תהרג יעבור ואל יהרג חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים.

ועבודה זרה לא? והא תניא:

א"ר ישמעאל: מנין שאם אמרו לו לאדם: 'עבוד עבודה זרה ואל תהרג' מנין שיעבוד ואל יהרג?

ת"ל: (ויקרא כב) 'וחי בהם' ולא שימות בהם.

יכול אפילו בפרהסיא?! תלמוד לומר: (ויקרא כ) 'ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי'

אינהו דאמור כר"א:

דתניא: ר"א אומר (דברים ו) 'ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך'

אם נאמר 'בכל נפשך' למה נאמר 'בכל מאדך'? ואם נאמר 'בכל מאדך' למה נאמר 'בכל נפשך'?

אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו לכך נאמר: 'בכל נפשך' ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו לכך נאמר: 'בכל מאדך'

גילוי עריות ושפיכות דמים? כדרבי.

דתניא: רבי אומר (דברים כב) 'כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה'. וכי מה למדנו מרוצח מעתה, הרי זה בא ללמד

ונמצא למד.

מקיש רוצח לנערה המאורסה: מה נערה המאורסה ניתן להצילו
בנפשו אף רוצח ניתן להצילו בנפשו.

ומקיש נערה המאורסה לרוצח: מה רוצח יהרג ואל יעבור אף נערה
המאורסה תהרג ואל תעבור.

רוצח גופיה מנא לך?

סברא הוא!

דההוא דאתא לקמיה דרבה ואמר ליה: "אמר לי מרי דוראי זיל
קטליה לפלניא ואי לא קטלינא לך"

אמר ליה: "לקטלוך ולא תיקטול. מי יימר דדמא דידך סומק טפי?
דילמא דמא דהוא גברא סומק טפי!"

כי אתא רב דימי: א"ר יוחנן לא שנו אלא שלא בשעת שמד אבל
בשעת שמד אפי' מצוה קלה יהרג ואל יעבור.

כי אתא רבין: אמר רבי יוחנן אפי' שלא בשעת שמד לא אמרו אלא
בצינעא אבל בפרהסיא אפי' מצוה קלה יהרג ואל יעבור.

מאי מצוה קלה? אמר רבא בר רב יצחק אמר רב: (b) אפילו לשנויי
ערקתא דמסאנא.

וכמה פרהסיא? אמר ר' יעקב: אמר רבי יוחנן אין פרהסיא פחותה
מעשרה בני אדם.

פשיטא ישראלים בעינן! דכתיב: (ויקרא כב) "ונקדשתי בתוך בני
ישראל"

בעי רבי ירמיה: תשעה ישראל ונכרי אחד מהו?
תא שמע: דתני רב ינאי אחוה דרבי חייא בר אבא אתיא "תוך תוך"
כתיב הכא: "ונקדשתי בתוך בני ישראל" וכתיב התם: (במדבר טז)
"הבדלו מתוך העדה הזאת".
מה להלן עשרה וכולהו ישראל, אף כאן עשרה וכולהו ישראל!

והא אסתר פרהסיא הואי?
אמר אביי: אסתר קרקע עולם היתה.

רבא אמר: הנאת עצמן שאני. דאי לא תימא הכי הני קוואקי
ודימוניקי היכי יהבינן להו אלא הנאת עצמן שאני. הכא נמי הנאת
עצמן שאני.

ואזדא רבא לטעמיה דאמר: רבא נכרי דאמר ליה להאי ישראל:
"קטול אספסתא בשבתא ושדי לחיותא ואי לא קטילנא לך" ליקטיל
ולא לקטליה.

"שדי לנהרא" ליקטליה ולא ליקטול. מ"ט? לעבורי מילתא קא בעי.